

Kohtulahendite kogumik

Kohtuasi C-317/15

X

versus

Staatssecretaris van Financiën

(eelotsusetaotlus, mille on esitanud Hoge Raad der Nederlanden)

Eelotsusetaotlus – Kapitali vaba liikumine – ELTL artikkel 64 – Kapitali liikumine kolmandatesse riikidesse või kolmandatest riikidest seoses finantsteenuste osutamisega – Šveitsi pangakontol hoitavad finantsvarad – Maksu ümberarvutamise teade – Maksu ümberarvutamise tähtaeg – Maksu ümberarvutamise tähtaja pikendamine väljaspool elukohaliikmesriiki asuva vara puhul

Kokkuvõte – Euroopa Kohtu (üheksas koda) 15. veebruari 2017. aasta otsus

1. *Kapitali vaba liikumine ja maksete vabadus – Kapitali liikumise piirangud kolmandatesse riikidesse või kolmandatest riikidest – Kapitali liikumise piirangud, mis on seotud otseinvesteeringute, asutamise, finantsteenuste osutamise või väärtpaberite lubamisega turgudele – Mõiste „31. detsembril 1993 kehtiv piirang“ – Maksu ümberarvutamise tähtaja pikendamine väljaspool elukohaliikmesriiki asuva vara puhul – Võimalus kohaldada seda olukordades, mis ei ole seotud otseinvesteeringute, asutamise, finantsteenuste osutamise või väärtpaberite lubamisega turgudele*

(ELTL artikli 63 lõige 1 ja ELTL artikli 64 lõige 1)

2. *Kapitali vaba liikumine ja maksete vabadus – Kapitali liikumise piirangud kolmandatesse riikidesse või kolmandatest riikidest – Kapitali liikumine seoses finantsteenuste osutamisega – Mõiste – Väljaspool liitu asuvas pangas väärtpaberikonto avamine liikmesriigi residendi poolt – Hõlmamine*

(ELTL artikli 64 lõige 1)

3. *Kapitali vaba liikumine ja maksete vabadus – Kapitali liikumise piirangud kolmandatesse riikidesse või kolmandatest riikidest – Kapitali liikumise piirangud, mis on seotud finantsteenuste osutamisega – Kohaldamisala – Maksu ümberarvutamise tähtaja pikendamine väljaspool elukohaliikmesriiki asuva vara puhul – Meede, mis ei puuduta ei teenuste osutajat ega teenuste osutamise tingimusi ja korda – Hõlmamine*

(ELTL artikli 64 lõige 1)

1. ELTL artikli 64 lõiget 1 tuleb tõlgendada nii, et see on kohaldatav siseriiklike õigusnormide suhtes, mis kehtestavad selles sättes viidatud kapitali liikumistele sellise piirangu nagu põhikohtuasjas käsitletav maksu ümberarvutamise pikendatud tähtaeg, isegi kui see piirang on kohaldatav ka olukordades, mis ei ole seotud otseinvesteeringute, asutamise, finantsteenuste osutamise või väärtpaberite lubamisega turgudele.

Sellega seoses tuleb esiteks märkida, et ELTL artikli 64 lõike 1 sõnastusest nähtub, et see säte kehtestab erandi ELTL artikli 63 lõikes 1 sisalduvast keelust, lubades „kohaldada“ kolmandate riikide suhtes 31. detsembril 1993 siseriikliku õiguse alusel kehtivaid piiranguid, mis käsitlevad kapitali liikumist seoses otseinvesteeringute, asutamise, finantsteenuste osutamise või väärtpaberite lubamisega kapitaliturgudele. Seega ei sõltu ELTL artikli 64 lõike 1 kohaldatavus mitte selliseid piiranguid sisaldavate siseriiklike õigusnormide esemest, vaid nende tagajärjest. Seda sätet kohaldatakse juhul, kui asjaomased siseriiklikud õigusnormid seavad piirangu kapitali liikumistele, mis on seotud otseinvesteeringute, asutamise, finantsteenuste osutamise või väärtpaberite lubamisega turgudele. Järelikult ei takista asjaolu, et neid õigusnorme võidakse kohaldada ka muudes olukordades, ELTL artikli 64 lõike 1 kohaldatavust asjaoludel, millele see viitab.

Teiseks kinnitab seda tõlgendust Euroopa Kohtu praktika. Nimelt tuleneb sellest praktikast, et selline kapitali liikumise piirang nagu välisriigist saadud dividendide ebasoodsam maksustamine kuulub ELTL artikli 64 lõike 1 kohaldamisalasse osas, milles see puudutab osalusi, mis omandatakse eesmärgiga luua või säilitada püsivad ja otsesed majanduslikud sidemed aktsionäri ja asjaomase äriühingu vahel, võimaldades aktsionäril realselt osaleda äriühingu juhtimises või selle kontrollimises (kohtuotsus, 24.11.2016, SECIL, C-464/14, EU:C:2016:896, punkt 78 ja seal viidatud kohtupraktika). Samuti on Euroopa Kohus leidnud, et piirang kuulub ELTL artikli 64 lõike 1 kohaldamisalasse otseinvesteeringuid puudutava kapitali liikumise piiranguna niivõrd, kui see puudutab mis tahes liiki investeeringuid, mida teevad füüsilised või juriidilised isikud ning mille eesmärk on luua või säilitada püsivad ja otsesed sidemed kapitali paigutava isiku ja ettevõtja vahel, kelle käsutusse kapital majandustegevuseks antakse (vt selle kohta kohtuotsus, 20.5.2008, Orange European Smallcap Fund, C-194/06, EU:C:2008:289, punkt 102). Neist kohtuotsustest ja eelkõige neis sisalduvatest väljenditest „osas, milles“ ja „niivõrd, kui“ nähtub, et ELTL artikli 64 lõike 1 kohaldamisala ei sõltu siseriikliku piirangu konkreetsest esemest, vaid selle tagajärgedest kõnealuses sättes viidatud kapitali liikumistele.

(vt punktid 21, 22 ja 25 ning resolutsiooni punkt 1)

2. Mõiste „kapitali liikumine seoses finantsteenuste osutamisega“ ELTL artikli 64 lõike 1 tähenduses hõlmab olukorda, kus liikmesriigi resident avab väljaspool liitu asuvas pangas väärtpaberikonto, nagu tehti põhikohtuasjas.

Siinkohal tuleb märkida, et kapitali liikumine, mis tekib seoses pangas väärtpaberikonto avamisega, hõlmab finantsteenuste osutamist. Nimelt esiteks on selge, et kõnealune pank osutab selle konto omanikule kõnealuse konto haldamise teenuseid, mis tuleb kvalifitseerida finantsteenuste osutamiseks.

Teiseks esineb asjaomase kapitali liikumise ja finantsteenuste vahel põhjuslik seos, kuna omanik paigutab oma kapitali väärtpaberikontole seetõttu, et ta saab pangalt selle eest vastu haldamisteenuseid. Järelikult on sellises olukorras nagu põhikohtuasjas käsitletav olukord kapitali liikumine ja finantsteenuste osutamine piisavalt lähedalt seotud.

(vt punktid 29–31 ja resolutsiooni punkt 2)

3. ELTL artikli 64 lõikes 1 kehtestatud liikmesriikide õigus kohaldada piiranguid kapitali liikumisele seoses finantsteenuste osutamisega kehtib ka selliste piirangute suhtes nagu põhikohtuasjas käsitletav maksu ümberarvutamise pikendatud tähtaeg, mis ei puuduta ei teenuste osutajat ega teenuste osutamise tingimusi ja korda.

Siinkohal tuleb märkida, ELTL artikli 64 lõike 1 kohaldamiseks määrava tähtsusega kriteerium puudutab põhjuslikku seost kapitali liikumise ja finantsteenuste osutamise vahel, mitte aga vaidlusaluse siseriikliku meetme isikulist kohaldamisala või selle seost pigem niisuguste teenuste osutajaga kui nende saajaga. Nimelt on selle sätte kohaldamisala määratletud viitega kapitali liikumise liikidele, mille suhtes võib kehtestada piiranguid (kohtuotsus, 21.5.2015, Wagner-Raith, C-560/13, EU:C:2015:347, punkt 39).

Järelikult ei takista asjaolu, et siseriiklik meede puudutab esmalt investorit, mitte finantsteenuse osutajat, selle meetme kuulumist ETL artikli 64 lõike 1 kohaldamisalasse (kohtuotsus, 21.5.2015, Wagner-Raith, C-560/13, EU:C:2015:347, punkt 40). Samuti ei takista selle meetme kuulumist mainitud sätte kohaldamisalasse asjaolu, et siseriiklikul meetmel puudub seos finantsteenuse osutamise tingimuste ja korraga.

(vt punktid 33–35 ja resolutsiooni punkt 3)